

Nr 118.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt f. d. kaptenen vid flottan S. G. R. Martin; given Stockholms slott den 14 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF

Carl Malmroth.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Malmroth anför:

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1919 års lagtima riksdag (nr 302) därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid marinen.

Enligt de av riksdagen godkända, genom kungörelse den 29 augusti 1919 (nr 569) fastställda grunderna för ifrågavarande pensionsförbättring stadgades såsom villkor för erhållande av nämnda förmån, bland annat, att vederbörande avgått ur tjänsten efter uppnådd åldersgräns. Uti det

av arméns och marinens avlöningssakkunniga den 14 februari 1919 avgivna betänkandet med förslag i ämnet, som låg till grund för nyssnämnda proposition, framhöllo emellertid de sakkunniga, att, därest fråga skulle uppkomma om pensionsförbättring för tjänstinnehavare, som till följd av olycksfall i tjänsten eller eljest till följd av skada eller sjukdom, vanförhet eller lyte befundes för framtiden oförmögen till tjänstgöring och på grund härav måste före uppnådd pensionsålder avgå med viss pension, sådan fråga torde särskilt böra underställas riksdagens prövning.

I proposition till 1922 års riksdag (nr 171) framlades förslag rörande vissa reviderade grunder för ifrågavarande pensionsförbättring i syfte, bland annat, att bestämmelserna om pensionsförbättring skulle vinna anslutning till det från och med ingången av år 1922 tillämpade nya avlöningssystemet. Sedan propositionen av riksdagen bifallits, utfärdades kungörelse i ämnet den 15 juni 1922 (nr 336). I denna kungörelse har ovanberörda villkor för erhållande av pensionsförbättring bibehållits.

Enligt punkten 8 i pensioneringsgrunderna för flottans befäl och underbefäl med vederlikar m. m., sådan denna punkt lyder enligt kungörelsen den 17 september 1914 (nr 316), är löntagare, som icke uppnått den för rätt till fyllnadspension i den tjänst han innehar stadgade levnadsålder, men som, efter att under tre på varandra följande år på grund av sjukdom, vanförhet eller lyte varit ur stånd att tjänstgöra, finnes för framtiden till tjänstgöring oförmögen, skyldig att från tjänsten avgå mot åtnjutande av pension av statsmedel till belopp, motsvarande pension jämte fyllnadspension i den tjänst han innehar.

Med tillämpning av denna bestämmelse meddelades kaptenen vid flottan Sten Gustaf Roland Martin, vilken alltsedan den 15 augusti 1920 på grund av sinnessjukdom varit ur stånd att tjänstgöra samt enligt läkarintyg för framtiden vore till tjänstgöring oförmögen, genom kungl. brev den 31 december 1923 avsked från innehavande beställning vid flottan med rätt för honom att från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid uppbära en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,920 kronor årligen.

Uti en till Kungl. Maj:t ingiven skrift har nu konteramiralen vid flottan C. F. W. Riben i egenskap av förmyndare för Martin anhållit, att Martin måtte, utöver sagda pensionsförmån, komma i åtnjutande av pensionsförbättring.

Direktionen över flottans pensionskassa har den 1 mars 1924 avgivit utlåtande i ärendet samt därvid anfört, att Martin, som vore född den 12 juni 1890, utnämnts till underlöjtnant vid flottan med lön den 28 oktober 1910 och efter gradvis skedd befordran till kapten med lön i 2:a klass den 24 oktober 1919, ävensom att Martin vid sitt avsked innehåft en tjänstetid av 15 år 6 månader 19 dagar från aderton års ålder.

Enligt gällande bestämmelser åtnjöte en kapten av 2:a klass efter uppnådda 55 levnadsår och 30 tjänstår pension och fyllnadspension med tillhopa 1,920 kronor, vartill komme pensionsförbättring enligt ovanberörda kungörelse den 15 juni 1922 (nr 336) av 2,070 kronor. De sammanlagda pensionsförmånerna utgjorde sålunda ($1,920 + 2,070 =$) 3,990 kronor.

Enär Martin vid avskedet icke uppnått den åldersgräns, som berättigade till pension och fyllnadspension, vore han jämlikt nyssnämnda kungörelse den 15 juni 1922 (nr 336) icke berättigad åtnjuta pensionsförbättring.

Riksdagen hade emellertid i en del fall medgivit, att pensionsförbättring finge utgå, oaktat pensionstagare vid avskedet icke uppnått föreskriven åldersgräns. Under åberopande av att vid tillerkännandet av pensionsförbättring i fall av förevarande slag pensionsförbättringens belopp plägat reduceras i överensstämmelse med den civila pensionslagens föreskrifter, erinrade direktionen, att, därest bestämmelserna i nyssnämnda lag varit å Martin tillämpliga, han skulle hava varit berättigad att i sammanlagda pensionsförmåner åtnjuta 75 procent av till beställningshavare i samma tjänstegrad utgående sådana förmåner eller ($0,75 \times 3,990 =$) 2,992 kronor 50 öre, vadan den häri ingående pensionsförbättringen skulle hava utgjort ($2,992: 50 - 1,920 =$) 1,072 kronor 50 öre.

På grund av vad sålunda anförts har direktionen tillstyrkt, att Kungl. Maj:t måtte i proposition till riksdagen föreslå, att Martin tillerkändes pensionsförbättring från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid med årligt belopp av 1,072 kronor 50 öre, att i likhet med honom beviljad pension utgå från allmänna indragningsstaten.

Statskontoret har i utlåtande den 6 mars 1924 — under åberopande av vad direktionen över flottans pensionskassa anført och då mot direktionens förslag beträffande pensionsförbättringens belopp, vilket avpassats efter de grunder, som i liknande fall förut tillämpats, icke syntes vara något att erinra — tillstyrkt vidtagande av åtgärd i enlighet med direktionens hemställan.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit finner även jag mig böra tillstyrka, att Martin beredes pensionsförbättring till belopp av 1,072 kronor 50 öre för år, att, i likhet med honom tillkommande pension, å allmänna indragningsstaten utgå från och med den 1 januari 1924. Pensionsförbättringen torde böra åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336). Vid pensionsförbättringens utbetalande bör avdrag äga rum för pensionstillägg, som må hava till Martin utgått enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 360) angående pensionsstillägg åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att f. d. kaptenen vid flottan Sten Gustaf Roland Martin må från och med den 1 januari 1924 under sin återstående livstid å allmänna indrag-

Departements-
chefen.

ningsstaten uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,072 kronor 50 öre för år räknat, att åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.